

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	11
Onderwerp:	Beleidsplan en inspraak: '0-18 iedereen doet mee!'
Datum:	24 oktober 2017
Portefeuillehouder:	J.W. Uitslag
Decosnummer:	687
Informant:	Marit Ligtenberg m.ligtenberg@dalfsen.nl (0529) 908

Voorstel:

1. De inspraaknotitie vast te stellen.

2. Het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee' vast te stellen met als besluitpunten:

- a. De Klijnsma middelen (€ 70.000,-) samen met het gemeentelijk budget (€ 60.000,-) in te zetten voor hetgeen beschreven staat in het beleidsplan en jaarlijks maximaal een bedrag van € 130.000,- beschikbaar te stellen om armoede bij kinderen en jongeren tegen te gaan;
- b. Een eenduidige leeftijdsgrens van 0 tot 18 jaar stellen met als randvoorwaarde onderwijsvolgende jongeren;
- c. Het verhogen van de inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm naar 120% van het netto besteedbaar inkomen en bij de vermogenstoets het onroerend goed niet mee te nemen;
- d. Voorzieningen in natura als uitgangspunt.

3. Het college opdracht te geven de kaders zoals genoemd in het beleidsplan nader uit te werken in een beleidsregel.

Inleiding:

De aanleiding voor een nieuw beleidsplan om armoede bij kinderen en jongeren tegen te gaan is de evaluatie van het armoede- en schuldenbeleid in 2016 en de extra middelen voor armoedebestrijding die gemeenten vanaf 2017 ontvangen vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In maart 2017 heeft u als Raad opiniërend gesproken over een nieuwe integrale kindregeling. In augustus 2017 heeft het college van B&W ingestemd met het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee!'. Nu het beleidsplan zes weken ter inzage heeft gelegen is dit voorstel bedoeld om het beleidsplan en bijbehorende inspraaknotitie vast te stellen.

Argumenten:

1. Het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee!' is ter inspraak voorgelegd aan inwoners en organisaties

De verordening inzake de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken stelt dat inspraak verleend wordt op beleidsvoornemens betreffende de voorbereiding van minimabeleid. Omdat dit beleidsplan hieronder valt heeft het beleidsplan van 8 september t/m 20 oktober 2017 ter inzage gelegen. De inspraaknotitie is het resultaat van de gevolgde inspraakprocedure.

2.1 Het beleidsplan is integraal afgestemd

Verschillende organisaties zijn betrokken geweest in de voorbereiding naar de beleidsbepaling waardoor de inhoud van dit beleidsplan is afgestemd met inwoners, maatschappelijke partners en professionals. Het beleidsplan is daarnaast intern afgestemd met de consultants zodat er draagvlak bestaat voor de uitvoering van het plan. Naast interne afstemming is het beleidsplan afgestemd met de beleidsplannen van de gemeenten Ommen en Hardenberg en de positieve ervaringen bij de uitvoering daarvan.

2.2 Het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee!' past binnen het ingezette beleid

Staatssecretaris Jetta Klijnsma heeft verschillende uitgangspunten meegegeven bij de toekenning van de extra middelen aan gemeenten middels de decentralisatie uitkering. De kaders in het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee!' sluiten op deze uitgangspunten aan. In maart heeft u als Raad opiniërend gesproken over de eerste opzet naar dit beleidsplan. In het beleidsplan dat nu voorligt is rekening gehouden met de door u uitgesproken opinies. Het beleidsplan past tot slot bij de transformatiegedachte. In het beleidsplan is aandacht voor vroegsignalering en preventie. Daarnaast staat in het beleidsplan de behoefte van kinderen en jongeren zelf centraal met de daarbij horende oplossing die niet voor ieder kind of iedere jongere dezelfde hoeft te zijn.

2.a De uitvoeringsacties zoals benoemd in de paragraaf 'wat gaan we doen' passen binnen het beschikbare budget

Door de extra middelen vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om armoede bij kinderen tegen te gaan aanvullend zijn op het gemeentelijke budget, kan de inkomensgrens verhoogd worden naar 120% van het sociaal minimum zonder dat het bedrag van €400,- per kind daarvoor verlaagd hoeft te worden. Daarnaast worden de middelen ingezet voor preventie en financiële bewustwording om generationele armoede te doorbreken.

2.b Een eenduidige leeftijdsgrens zorgt voor eenvoud, de randvoorwaarde onderwijsvolgend stimuleert ontwikkeling en participatie

Er is gekozen voor een eenduidige leeftijdsgrens om het indienen van verschillende formulieren vanwege uiteenlopende leeftijdsgrenzen tegen te gaan. Nu kent de gemeente 3 verschillende leeftijdsgrenzen (2-18 voor de kindregeling, 4-18 voor het jeugdsportfonds en 6-18 voor het jeugdcultuurfonds) waardoor er drie keer getoetst moet worden of een kind/jongere gebruik kan maken van de voorziening. Door uit te gaan van de grens 0-18 worden ook jonge kinderen betrokken. Zo kan er op het kindpakket bijvoorbeeld een aanbod worden gecreëerd voor extra opvoedondersteuning vanuit het consultatiebureau. We kiezen voor de randvoorwaarde van onderwijs volgende jongeren om doorstuderen te stimuleren en anders verwachten dat jongeren actief de mogelijkheid hebben om te participeren op de arbeidsmarkt en in de samenleving.

2.c Door uit te gaan van 120% van het netto besteedbaar inkomen en een vermogenstoets waarbij het onroerend goed niet meegenomen wordt bereiken we meer kinderen

Door uit te gaan van 120% in plaats van 110% bereiken we vermoedelijk een grotere groep 'stille armoede'. Ouders/verzorgers die voorheen net een te hoog inkomen hadden kunnen voor hun kinderen/jongeren nu wel een beroep doen op ondersteuning. Door uit te gaan van het netto besteedbaar inkomen kunnen ook kinderen en jongeren van ouders/verzorgers met schulden gebruik maken van de regeling. Door tot slot bij de vermogenstoets niet te kijken naar het onroerend goed kunnen kinderen van agrariërs en ZZP'ers waarbij het vermogen met name in panden zit, ook gebruik maken van ondersteuning.

2.d Voorzieningen in natura om meedoen en de ontwikkeling van kinderen en jongeren te stimuleren.

In de eerste opzet voor een nieuwe kindregeling is te lezen dat mensen die in armoede leven en schaarste ervaren van dag tot dag leven, onverstandige beslissingen nemen en lijden aan tunnelvisie waardoor korte termijn beslissingen genomen worden. Omwille daarvan willen we geen bedrag bijschrijven op rekening van ouders/verzorgers. De middelen zijn niet bedoeld om ingezet te worden voor de wekelijkse boodschappen of het aflossen van rekeningen. De middelen zijn bedoeld voor het stimuleren van meedoen en de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het uitgangspunt is daarom dat voorzieningen verstrekt worden in natura.

Kanttekeningen

Er kan per 1 januari 2018 niet direct gebruik gemaakt worden van de nieuwe regeling

Omdat de besluitvorming plaatsvindt in november en het inrichten van een nieuw digitaal systeem tijd in beslag neemt voordat dit na een testperiode operationeel is, kan er nog niet direct vanaf 1 januari 2018 gebruik gemaakt worden van de nieuwe integrale kindregeling. Het streven is dat alles per 1 mei 2018 operationeel is. Nieuwe gebruikers maar ook gebruikers van de huidige kindregeling zullen over deze tussenperiode tijdig geïnformeerd worden. De kindercadeaubonnen die in het jaar 2017 toegekend zijn kunnen nog t/m 1 mei 2018 ingeleverd worden.

Het is op dit moment onzeker of de inkomensgrens van 120% ook vanaf 2022 voortgezet kan worden

Het verhogen van de inkomensgrens stelt een grotere groep kinderen en jongeren in staat om gebruik te maken van ondersteuning. Dit betekent dat er waarschijnlijk meer aanvragen en toekenningen zullen volgen. Per kind/jongere blijft er een bijdrage van €400,- beschikbaar. In de periode t/m 2021 compenseren de Klijsma middelen het toenemende aantal aanvragen door verruiming van de inkomensgrens. Mochten de Klijsma middelen niet voortgezet worden in 2022, dan moet opnieuw bekeken worden of de bijdrage van €400,- per kind/jongere met een inkomensgrens van 120% behouden kan blijven.

Alternatieven:

Niet toewerken naar een integrale kindregeling maar de huidige regeling behouden

U kunt er als Gemeenteraad voor kiezen de huidige regelingen voor kinderen te behouden zonder toe te werken naar een integrale regeling. Nadeel is dat de kritiekpunten van de kindercadeaubonnen daarmee blijven bestaan en er verschillende kaders/financieringsstromen blijven bestaan.

Uitgaan van 110% of 130% van het netto besteedbaar inkomen

De discussie zou niet moeten gaan over de hoogte van de inkomensgrens maar over het duurzaam uit armoede komen om generationele armoede tegen te gaan. Een verhoging naar 130% betekent dat er per kind minder budget beschikbaar is. Behoud van 110% betekent dat de vermoedelijk grote groep 'stille armoede' niet in beeld komt.

De vermogenstoets geheel achterwege laten

Het achterwege laten van de vermogenstoets betekent eenvoud in de aanvraagprocedure maar tegelijkertijd ook een grotere kans op misbruik van de regeling doordat er een beroep wordt gedaan op ondersteuning terwijl er veel geld op de spaarrekening van ouders/verzorgers staat.

Een leeftijdsgrens van 4 tot 18 jaar hanteren

Het is niet aannemelijk dat kinderen van 1 jaar gebruik zullen maken van het jeugdsport- en jeugdcultuurfonds. Tegelijkertijd is het voor de eenvoud van het gebruik logisch om uit te gaan van een eenduidige leeftijdsgrens. Daarnaast kan er op het digitaal pakket juist wel voor hele jonge kinderen een aanbod worden gedaan, terwijl dit met een leeftijdsgrens van 4 tot 18 jaar niet zou kunnen.

Een X bedrag van de €400,- per kind op rekening bij te schrijven zonder inzet als voorziening in natura
Soms is het praktisch om een X bedrag te ontvangen dat ouders/verzorgers vrij kunnen besteden voor hun kinderen. De kans is echter groter dat dit geld niet ten goed komt aan de kinderen, mede gelet op het feit dat mensen in armoede korte termijn beslissingen maken en niet snel nadenken over duurzame oplossingen op lange termijn.

Duurzaamheid:

Dit voorstel draagt bij aan sociale duurzaamheid omdat het geschreven is op basis van uitgangspunten en kaders die ervoor zorgen dat kinderen/jongeren op latere leeftijd niet net zoals hun ouders/verzorgers opgroeien in armoede. Intergenerationele armoede wordt op deze manier zoveel mogelijk doorbroken.

Financiële dekking:

Het kabinet stelt vanaf 2017 structureel €100 miljoen beschikbaar voor bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Hiervan wordt €85 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Het beschikbare budget wordt verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. Jaarlijks zal in de meicirculaire vanuit het Rijk actualisatie plaatsvinden van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. Op basis hiervan ontvangt de gemeente Dalfsen jaarlijks een bedrag van rond de €70.000,-. De Klijnsma middelen voor het jaar 2017 worden ingezet voor Homestart, de inrichting van het digitale kindpakket en voor communicatie en zichtbaarheid. De Klijnsma middelen voor 2018-2021 worden samen met het gemeentelijk budget (totaal jaarlijks €130.000,-) ingezet voor hetgeen beschreven is in het voorliggende beleidsplan dat valt onder programma 6.

Communicatie:

Nieuwe gebruikers en gebruikers van de huidige kindregeling worden geïnformeerd over de overgangperiode naar de nieuwe regeling. Een communicatieplan is onderdeel van het uitvoeringsplan van de nieuwe regeling waarbij in de communicatie extra aandacht is voor *nudging*. Daarnaast wordt er een PR toolkit gemaakt als handreiking voor verschillende organisaties in de gemeente die betrokken zijn bij dit onderwerp. Het doel van dit alles is dat de zichtbaarheid wordt vergroot over mogelijkheden die er zijn voor kinderen en jongeren in armoede.

Vervolg:

Na de besluitvorming in november wordt er een uitvoeringsplan opgesteld om de acties in het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee!' te concretiseren en uit te voeren. De prioriteit ligt daarbij op het communicatieplan en de inrichting van het digitale platform zodat de regeling vanaf 1 mei 2018 operationeel is.

Bijlagen:

1. Inspraaknotitie
2. Beleidsplan: 0-18 iedereen doet mee! *Een nieuwe regeling voor kinderen en jongeren in de gemeente Dalfsen voor de periode 2018-2021*

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de gemeentesecretaris-alg.directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 24 oktober 2017, nummer 687;

overwegende dat:

- de integrale regeling inzet op het duurzaam tegengaan van armoede bij kinderen en jongeren;
- het wenselijk is om de Klijsma middelen samen met het gemeentelijk budget in te zetten voor een integrale regeling voor kinderen en jongeren;

gelet op:

- de bestuurlijke afspraken "Kansrijk opgroeien voor alle kinderen in Nederland" (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG, 2016);
- artikel 35 lid 1 van de Participatiewet (individuele en categoriale bijzondere bijstand);

gezien:

- de input van betrokken organisaties, professionals en maatschappelijke partners;
- de zienswijzen van partijen zoals weergegeven in de inspraaknotitie;

b e s l u i t :

1. De inspraaknotitie vast te stellen.

2. Het beleidsplan: '0-18 iedereen doet mee' vast te stellen met als besluitpunten:

- a. De Klijsma middelen (€ 70.000,-) samen met het gemeentelijk budget (€ 60.000,-) in te zetten voor hetgeen beschreven staat in het beleidsplan en jaarlijks maximaal een bedrag van € 130.000,- beschikbaar te stellen om armoede bij kinderen en jongeren tegen te gaan;
- b. Een eenduidige leeftijdsgrens van 0 tot 18 jaar stellen met als randvoorwaarde onderwijsvolgende jongeren;
- c. Het verhogen van de inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm naar 120% van het netto besteedbaar inkomen en bij de vermogenstoets het onroerend goed niet mee te nemen;
- d. Voorzieningen in natura als uitgangspunt.

3. Het college opdracht te geven de kaders zoals genoemd in het beleidsplan nader uit te werken in een beleidsregel.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van maandag 27 november 2017.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater